

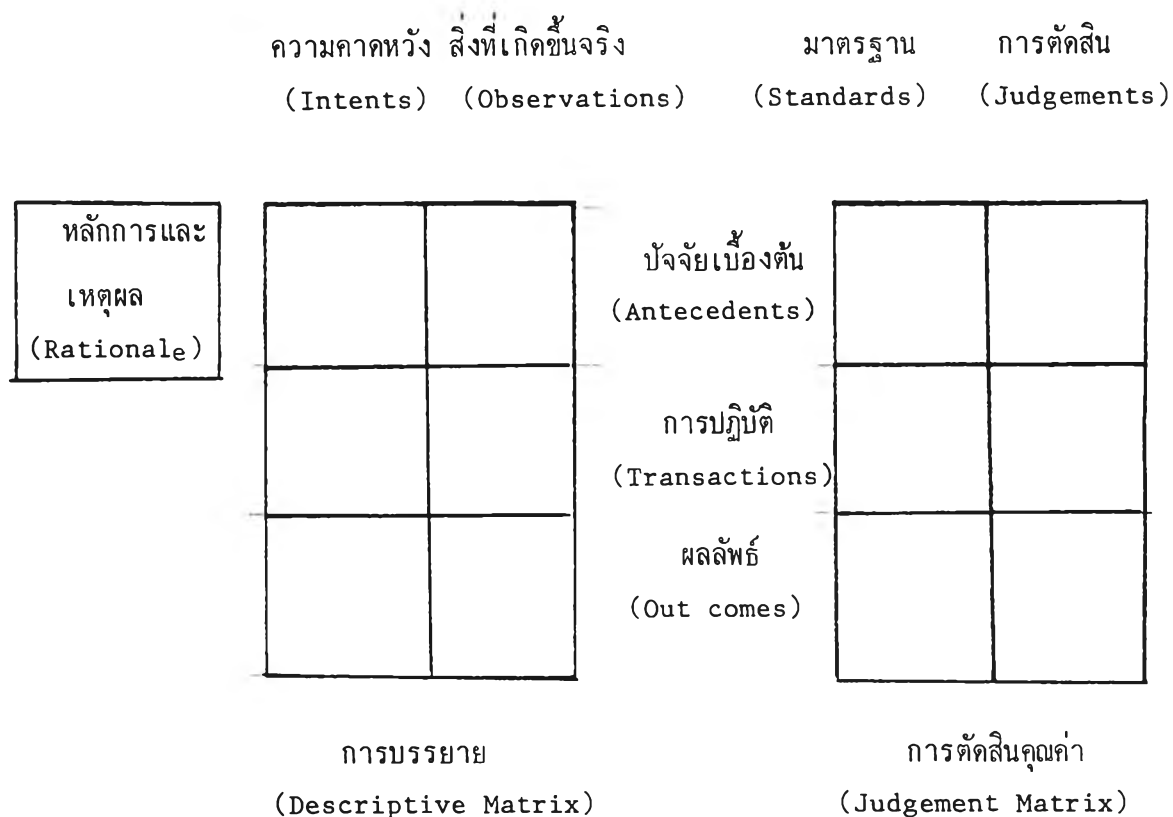
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงประเมิณผล ในการวิจัยโครงการ ที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว ผู้วิจัยต้องการสารสนเทศจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม เพื่อที่จะทราบคุณภาพของการดำเนินงานตามโครงการ และการรายงานผลการศึกษาด้วยวิธีบรรยายเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่ปฏิบัติจริง และสิ่งที่ปฏิบัติจริงกับมาตรฐานควรจะเป็น ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการในปีต่อ ๆ ไป ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบจำลองเคาน์ทิแนนซ์ของสเต็ก (Stake's Countenance Model) เป็นแนวทางในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยครั้งนี้

แบบจำลองเคาน์ทิแนนซ์ของสเต็ก

สเต็กได้พัฒนารูปแบบการประเมินผลโดยเห็นว่าผู้วิจัยควรเพิ่มความสนใจกิจกรรมการบรรยาย และการตัดสินใจคุณค่า ซึ่งจากแนวคิดนี้ สเต็กจึงได้เสนอรูปแบบของการประเมิน เรียกว่า Countenance Model ขึ้น และให้ทัศนะว่าการประเมินผลควรดำเนินงานในสามช่วงระยะของโครงการ คือระยะก่อนดำเนินงาน ระหว่างดำเนินงาน และหลังจากได้ดำเนินงานตามโครงการเสร็จสิ้นลงแล้ว ทั้งโครงสร้างแบบจำลองในแผนภาพ (10 : 36)

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างแบบจำลองเกณฑ์เน้นชี้ของสเด็ก

ตามแนวทางของแบบจำลอง ได้จำแนกสิ่งที่ต้องการประเมินออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. ปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) หมายถึง บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การจัดการงบประมาณ แผนการ ที่มีอยู่ สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติโครงการได้
2. การปฏิบัติ (Transactions) หมายถึง กิจกรรมดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ
3. ผลลัพธ์ (Out comes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติโครงการ

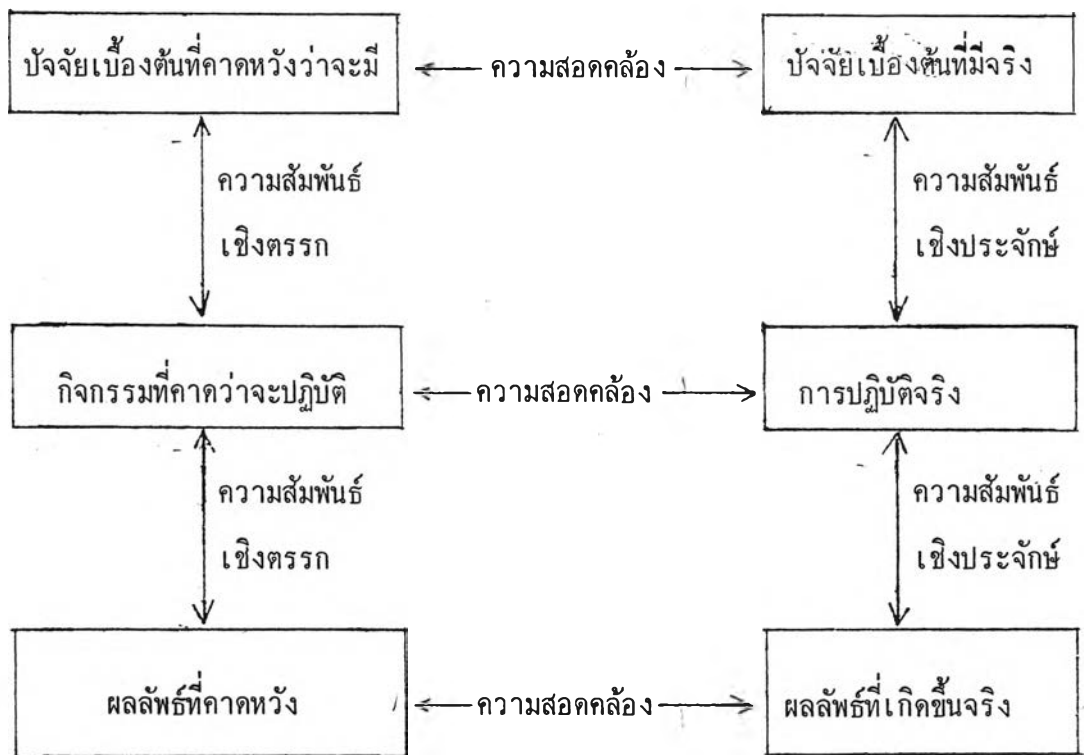
กิจกรรมภายใต้การประเมินตามแบบจำลองเคาน์ทิแนนซ์ของสเติก (33 : 79)

สิ่งที่ต้องการประเมิน	ช่วงเวลา	การบรรยาย		การตัดสินคุณค่า	
		ความคาดหวัง	สิ่งที่เกิดขึ้นจริง	มาตรฐาน	การตัดสิน
ปัจจัยเบื้องต้น	ระยะก่อนดำเนินการ	การกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา และวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการ	การบรรยายถึงสภาพและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงก่อนเริ่มโครงการ	มาตรฐานด้านปัจจัยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ	กระบวนการเปรียบเทียบปัจจัยจากความคาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง และมาตรฐาน
การปฏิบัติ	ระยะระหว่างดำเนินการ	การวางแผนปฏิบัติการโครงการที่ควรดำเนินการ	การศึกษาพฤติกรรมที่ปรากฏระหว่างดำเนินโครงการจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	มาตรฐานการปฏิบัติที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ	กระบวนการเปรียบเทียบปฏิบัติการจากความคาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง และมาตรฐาน
ผลลัพธ์	ระยะหลังดำเนินการ	การพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาหรือที่พยากรณ์ไว้ล่วงหน้า	การวัดผลลัพธ์ของโครงการโดยอาศัยวิธีเก็บข้อมูลเมื่อสิ้นสุดโครงการ	มาตรฐานด้านผลลัพธ์ที่เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ	กระบวนการเปรียบเทียบผลลัพธ์จากความคาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง และมาตรฐาน

จากโครงสร้างแบบจำลองเคาน์ทิแนนซ์ และกิจกรรมภายใต้การประเมิน ได้แบ่งวิธีการประเมินไว้ 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เมตริกการบรรยายความคาดหวัง และสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในโครงการ การปฏิบัติ และผลลัพธ์แบบจำลองนี้เน้นการบรรยายสิ่งที่มุ่งประเมินให้เข้าใจก่อนการตัดสินใจคุณค่า วิธีการบรรยายอาศัยหลักพิจารณาความสอดคล้องระหว่างความคาดหวัง และสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และความสัมพันธ์เชิงตรรกของความคาดหวังระหว่างปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลลัพธ์ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรมีเหตุผล และเกื้อหนุนกันเพียงใด ส่วนความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นจริงทั้งปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลลัพธ์ พิจารณาจากข้อมูลที่รวบรวมมาได้ว่ามีความสัมพันธ์เชิงประจักษ์เกื้อหนุนกันในความเป็นจริงที่เห็นได้เพียงใด

แผนภูมิที่ 2 แสดงรายละเอียดของการบรรยายสิ่งที่มุ่งประเมิน

ตอนที่ 2 เมตริกการตัดสินใจคุณค่า ประกอบด้วยมาตรฐานในการตัดสินใจและผลการตัดสินใจใน 3 ตัวแปรคือ ปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลลัพธ์ นักประเมินต้องหามาตรฐานในแต่ละส่วนแล้วตัดสินใจคุณค่าโดยการเปรียบเทียบกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ถ้าหามาตรฐานไม่ได้ก็อาจใช้การเปรียบเทียบกับโครงการอื่นที่คล้ายคลึงกันว่า โครงการนั้นใช้ปัจจัยเบื้องต้นอะไรบ้าง มีการปฏิบัติอย่างไร แล้วได้ผลลัพธ์อะไร

กระบวนการในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ในการติดตามผลการดำเนินงานครั้งนี้มีขั้นตอนที่สำคัญคือ

1. ทำการศึกษาและวิเคราะห์โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยจากเอกสารที่พอมืออยู่ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโครงการ โดยศึกษาเกี่ยวกับ

- 1.1 หลักการและเหตุผล
- 1.2 ธรรมชาติของโครงการ
- 1.3 เป้าหมายของโครงการ
- 1.4 จุดมุ่งหมายของโครงการ
- 1.5 สภาพการณ์ บุคลากรในโครงการ
- 1.6 เนื้อเรื่องในโครงการ
- 1.7 กิจกรรมและขั้นตอนในการปฏิบัติ
- 1.8 วัสดุอุปกรณ์
- 1.9 เกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าของโครงการ

2. ตั้งจุดมุ่งหมายของการติดตามผลการดำเนินงาน

3. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ศึกษาแบบจำลองที่จะใช้เป็นแนวทางในการติดตามผลการดำเนินงาน

5. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

6. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity)

และคุณภาพของเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะเดียวกันในสภวิทยาลย์อีสานใต้ นครราชสีมา และหาค่าความเที่ยง (Reliability)

และคุณภาพของข้อคำถาม

8. นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

9. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

10. สังเคราะห์หามาตรฐานการดำเนินงานในด้านปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และ ผลลัพธ์

11. นำมาตรฐานการดำเนินงานที่สังเคราะห์ไว้แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิการปฏิบัติงาน

ด้านวัฒนธรรมตรวจสอบให้ความเห็น แกไข

12. เขียนรายงานการติดตามผลโครงการ

วิธีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ในการติดตามผลการดำเนินงานครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การติดตามผลจาก 2 แนวทางคือ

1. ติดตามจากผู้บริหารโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ซึ่งประกอบด้วย รองอธิการที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรม ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม คณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม คณะกรรมการโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นคณาจารย์อยู่ในแต่ละวิทยาลัยครู รายละเอียดของการติดตาม เป็นตัวแปรด้านปัจจัยเบื้องต้นและคุณภาพของปัจจัย กิจกรรมการปฏิบัติ และคุณภาพของการปฏิบัติ และคุณภาพของผลการปฏิบัติโครงการ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และแบบสอบถามผู้บริหารโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม
2. ติดตามจากผู้มีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ประกอบด้วย คณะครูอาจารย์ในโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรม พระสงฆ์ กรรมการหมู่บ้าน นักเรียน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนรู้เห็นในพื้นที่ใกล้ชิดผู้เข้าร่วมโครงการมากที่สุด สามารถมองเห็นและติดตามประเมินผลได้ว่า ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีพฤติกรรมอย่างไรต่อวัฒนธรรมไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมประกอบด้วยคณาจารย์ภายในวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรมตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ดังนี้ วิทยาลัยครูมหาสารคาม 11 คน วิทยาลัยครูสกลนคร 18 คน วิทยาลัยครูอุรุธธานี 11 คน วิทยาลัยครูเลย 12 คน รวม 52 คน จำแนกดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามวิทยาลัยครู และสถานภาพของความรับผิดชอบ

สถานภาพ	สทวิทยาลัยอีสานเหนือ				
	มหาสารคาม	สกลนคร	อุดรธานี	เลย	รวม
รองอธิการที่รับผิดชอบงานวัฒนธรรม	1	1	1	1	4
ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	1	1	1	1	4
กรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	8	12	8	10	38
ผู้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	1	1	-	-	2
กรรมการโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	-	3	1	-	4
รวม	11	18	11	12	52

กลุ่มที่ 2 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ปีงบประมาณ 2528 และ 2529 ในแต่ละพื้นที่ที่จัดกิจกรรม ซึ่งเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกลุ่มประชากรผู้เข้าร่วมโครงการมากที่สุด เป็นผู้ประเมินและติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมาย จำแนกได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นผู้ติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมในพื้นที่จัดกิจกรรม จำแนกตามวิทยาลัยครู และสถานภาพปัจจุบันของผู้ติดตามผลการดำเนินงาน

สถานภาพ	สทวิทยาลัยอีสานเหนือ				
	มหาสารคาม	สกลนคร	อุดรธานี	เลย	รวม
ครู อาจารย์	10	43	11	12	76
พระสงฆ์	16	-	5	7	28
กรรมการหมู่บ้าน	18	12	20	14	64
นักเรียนมัธยม นักศึกษา	1	3	9	7	20
รวม	45	58	45	40	188

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่แจกทั้งหมดและได้รับคืนมาที่สมบูรณ์ จำแนกตามวิทยาลัยครูและกลุ่มประชากร

วิทยาลัยครู	ประชากร	คณะกรรมการศูนย์			ผู้เข้าร่วมโครงการ		
		แจก	รับคืน	ร้อยละ	แจก	รับคืน	ร้อยละ
มหาสารคาม		11	10	90.90	45	44	97.78
สกลนคร		18	17	94.44	58	58	100.00
อุดรธานี		11	10	90.90	45	44	97.78
เลย		12	12	100.00	40	39	97.50
รวม		52	49	94.23	188	185	98.40

ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ตามโครงสร้างของแบบจำลองแนวคิดที่เน้นชี้ของสเติร์กไวต์ดัง

	ความคาดหวัง	สิ่งที่เกิดขึ้นจริง	มาตรฐาน	การตัดสินใจ
1. ปัจจัยเบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> - แผนปฏิบัติการ - ปัจจัยเบื้องต้นที่จำเป็นที่คาดว่าจะมี 	<ul style="list-style-type: none"> - แผนปฏิบัติการที่ผู้ร่วมงานโครงการทราบ - ปัจจัยเอื้ออำนวยความสะดวกที่สามารถหาได้นำมาใช้ในการดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - แผนปฏิบัติการที่ควรมีรายละเอียดอะไรบ้าง - ปัจจัยเบื้องต้นที่ควรมี โดยการสังเคราะห์จากความคาดหวังของผู้อำนวยความสะดวกวิสัยทัศน์ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิการปฏิบัติงานวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ประเมินเปรียบเทียบปัจจัยที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐาน
2. การปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ผู้อำนวยความสะดวกคาดว่าจะปฏิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ได้มีการปฏิบัติจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ควรปฏิบัติสังเคราะห์จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิบัติงานวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ประเมินเปรียบเทียบการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐาน
3. ผลลัพธ์	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพของการจัดกิจกรรมทำให้เกิดผลอะไรบ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เกณฑ์ที่วัดระดับคุณภาพการปฏิบัติมากกว่า 3.50 จากแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 6 ระดับหรือร้อยละ 60 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ประเมินเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยครั้งนี้มี 3 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างและตรวจหาคุณภาพเอง มีลำดับชั้นในการสร้างดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เพื่อถามความคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น กิจกรรมการปฏิบัติ ผลลัพธ์ ที่คิดว่าควรมีและควรจะเป็น

ลำดับชั้นในการสร้าง

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา วารสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. ทดลองสัมภาษณ์

4. ปรับปรุงความเป็นปรนัยของข้อคำถาม

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยจากผู้บริหารโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เพื่อถามถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น กิจกรรมการปฏิบัติ และผลลัพธ์ ที่ได้มีการปฏิบัติในปีงบประมาณ 2528 และ 2529 โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง (คูภาคผนวก ก)

ลักษณะของแบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามด้านปัจจัยและระดับคุณภาพของปัจจัย 8 ด้าน 30 ข้อคำถาม

ตอนที่ 3 เป็นคำถามด้านกิจกรรมการปฏิบัติ และคุณภาพของกิจกรรม 8 กิจกรรม 38 ข้อคำถาม

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ข้อคำถามเน้นการติดตามผลของโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยใช้เทคนิคมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ ในตอนท้ายของแต่ละข้อคำถามจะมีช่องว่างให้ผู้ตอบ แสดงความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามเพิ่มเติม

ลำดับขั้นในการสร้าง

1. ศึกษา ค้นคว้า จากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ดำเนินงานโครงการ
2. สร้างแบบสอบถาม และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรูปแบบ และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
3. นำมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เช่น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้ให้คำแนะนำด้านรูปแบบ ของแบบสอบถาม โดยเพิ่มช่องความคิดเห็นท้ายข้อคำถามแต่ละข้อ เพื่อให้ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมแต่ละข้อคำถามได้ ฯลฯ

เดโช สนวนานนท์ ได้ให้คำแนะนำด้านโครงสร้างของคำถาม และด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้อง กับภาษาวัฒนธรรม ฯลฯ

ทองคุณ หงส์พันธ์ ได้ให้คำแนะนำด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้องตรงกับกรมการฝึกหัดครูใช้ในด้านวัฒนธรรม เช่น ปัจจุบัน (หลังเดือนเมษายน 2530) กรมการฝึกหัดครูใช้ชื่อศูนย์วัฒนธรรม เป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ

อินทร์ ศรีคุณ ได้ให้คำแนะนำด้านการแก้ไขข้อคำถามที่ได้ข้อมูลซ้ำซ้อนกัน ฯลฯ

4. นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายกับประชากรในการวิจัยในสภวิทยาลัยอีสานใต้ นครราชสีมา 10 คน เพื่อตรวจสอบภาษาและความเป็นปรนัยของข้อคำถาม แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยการใช้สูตรของ ครอนบาค (Cronbach) ดังสูตร

$$r = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_{xi}^2}{S_x^2} \right)$$

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงได้ 0.99

ฉบับที่ 3 แบบสอบถาม เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการ จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการในพื้นที่จัดกิจกรรมโครงการ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ลักษณะของแบบสอบถาม ใช้เทคนิคมาตราประมาณค่า 6 ระดับ จำนวน 9 ด้าน

38 ข้อคำถาม มีลำดับขั้นการสร้างเช่นเดียวกับฉบับที่ 2 ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 14 คน
คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงได้ 0.95

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลกลับคืนมามากที่สุด ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม
ในส่วนประชากรคณะกรรมการผู้บริหารโครงการแต่ละวิทยาลัยครูด้วยตนเอง และในส่วนประชากร
ผู้เข้าร่วมในกิจกรรมโครงการแต่ละพื้นที่ ได้มอบหมายให้อาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครูเป็นผู้แจก
แบบสอบถาม และติดตามกลับคืนให้ เริ่มต้นเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม 2530 และสิ้นสุด
การเก็บข้อมูลวันที่ 31 สิงหาคม 2530 ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามประชากรคณะกรรมการ
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมที่สมบูรณ์จำนวน 49 ฉบับ จากจำนวนที่แจก 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
94.23 และจากประชากรผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการจำนวน 185 ฉบับ จากจำนวนที่แจก
188 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.40 (ตารางที่ 3)

ในการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และหัวหน้าโครงการ
ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด ติดตามขอ
นัดเวลาสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ และไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้จำแนกการวิเคราะห์ตามประเภท และลักษณะของ
ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เรื่อง ความคาดหวัง
ในปีจัดเบื้องต้น กิจกรรมการปฏิบัติ ผลลัพธ์ ที่ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมต้องการให้มีหรือ
ต้องการให้เกิดขึ้น ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis)
2. ข้อมูลส่วนที่เกิดขึ้นจริงในการปฏิบัติ ได้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์ศิลป
วัฒนธรรม และผู้บริหารโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

3. ข้อมูลจากการสอบถามคุณภาพปัจจัย คุณภาพการปฏิบัติ และผลลัพธ์จากแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาค่า 6 ระดับ วิเคราะห์โดยหามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน (S.D.) (คูภาคผนวก ข)

ในส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่องและหาความถี่ของข้อ เสนอแนะ

การกำหนดคะแนนของข้อมูลจากแบบสอบถามคุณภาพปัจจัย การปฏิบัติและผลลัพธ์

ระดับคุณภาพน้อยที่สุดให้	1 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
ค่อนข้างน้อย	3 คะแนน
ค่อนข้างมาก	4 คะแนน
มาก	5 คะแนน
มากที่สุด	6 คะแนน

การกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของมัชฌิม เลขคณิต ($\bar{x}$) คุณภาพของปัจจัย กิจกรรมการ ปฏิบัติ และผลลัพธ์ ไว้ดังนี้

ค่ามัชฌิม เลขคณิต	ความหมาย	การตัดสินใจ
ต่ำกว่า 1.50	คุณภาพน้อยที่สุดหรือน้อยที่สุด	ควรปรับปรุง
1.50 - 2.49	คุณภาพน้อยหรือน้อย	ควรปรับปรุง
2.50 - 3.49	คุณภาพค่อนข้างน้อยหรือค่อนข้างน้อย	ควรปรับปรุง
3.50 - 4.49	คุณภาพค่อนข้างดีหรือค่อนข้างมาก	ใช้ได้
4.50 - 5.49	คุณภาพดี หรือคุณภาพมาก	ใช้ได้
5.50 ขึ้นไป	คุณภาพดีที่สุด หรือคุณภาพมากที่สุด	ใช้ได้

การแปลความหมายค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สูงกว่า 1.00 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นในเรื่องนั้นแตกต่างกัน หรือไม่ค่อยสอดคล้องกัน

2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่ำกว่า 1.00 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นในเรื่องนั้นค่อนข้างจะสอดคล้องกัน

3) ถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้ 0 แสดงว่าความคิดเห็นสอดคล้องกันมาก หรือใกล้เคียงกันมาก

ในการแปลผลจะแปลผลรวมสรุปเป็นด้าน ๆ หรือเป็นรายกิจกรรม โดยรายงานรวมกันทั้ง 2 ปี

4. นำข้อมูลจากข้อที่ 1 (ความคาดหวัง) และข้อที่ 2 (สิ่งที่เกิดขึ้นจริง) มาวิเคราะห์ความสอดคล้อง โดยการเปรียบเทียบกันและวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

5. การวิเคราะห์ความคาดหวังของผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมใน 3 ตัวแปรคือ ปัจจัยเบื้องต้น กิจกรรมปฏิบัติ ผลลัพธ์ ใช้วิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงตรรก ของแต่ละวิทยาลัยครุ ว่ามีความสัมพันธ์เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันเพียงใด

6. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากสิ่งที่เกิดขึ้นจริงใน 3 ตัวแปร คือ ปัจจัยที่เกิดขึ้นจริง กิจกรรมที่ปฏิบัติจริง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ใช้วิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ของแต่ละวิทยาลัยครุ ว่ามีความเกี่ยวพัน เกื้อหนุน ตามความจริงเพียงใด

7. ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานการดำเนินงานที่ควรจะเป็น ใน 3 ตัวแปร จากนโยบายการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของรัฐบาล ของกระทรวงศึกษาธิการ และจากความคาดหวังของผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิการปฏิบัติงาน วัฒนธรรม 9 ท่าน ตรวจสอบ ให้ความคิดเห็น เพื่อปรับปรุง

8. นำข้อมูลที่ได้จากสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และมาตรฐานการดำเนินงานที่สังเคราะห์ได้ มาเปรียบเทียบกัน เพื่อตัดสินคุณค่าของการดำเนินงาน โดยการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

การหามาตรฐานการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

การวิจัยเชิงประเมินเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ใน สหวิทยาลัยอีสานเหนือนี้ มุ่งประเมินทั้งด้านปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลลัพธ์ วิธีการหา มาตรฐานการดำเนินงาน จึงแตกต่างกัน ตามลักษณะของสิ่งที่ประเมิน คือ

1. มาตรฐานในการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย การหามาตรฐานนี้ ผู้วิจัยทำโดยประยุกต์ "เคลฟเทคนิค" มาใช้ ดังนี้

1.1 การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นที่ยอมรับกันดี

2. เป็นผู้ผลงานวิชาการด้านวัฒนธรรม เช่น เคยเขียนบทความทางวัฒนธรรม อย่างน้อย 1 เรื่อง

3. มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากเกณฑ์นี้เอง ผู้วิจัยได้นำไปให้ ดร. วีระ บำรุงรักษ์ เป็นผู้เสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ ได้ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน

1.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ 2531 จำนวน 2 รอบ โดยรอบแรก สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ส่วนรอบที่ 2 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในรอบแรกมาปรับปรุง แล้วนำไปสัมภาษณ์ เฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิของกรมการฝึกหัดครู 3 ท่าน ทำให้ได้มาตรฐานการดำเนินงานโครงการส่งเสริม วัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกพันธ์ขึ้น